

JANDARMA İÇİN TERÖRİZMLE MÜCADELEDE KAPASİTE KULLANIMI ÖNERİSİ¹

Kafkas Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi
KAÜİBFD
Cilt, 15, Sayı 30, 2024
ISSN: 1309 – 4289
E – ISSN: 2149-9136

Makale Gönderim Tarihi: 30.07.2024 Yayına Kabul Tarihi: 19.12.2024

Tarık AK
Öğretim Görevlisi
Jandarma ve Sahil Güvenlik
Akademisi Güvenlik Bilimleri
Fakültesi,
Ankara, Türkiye
aktrkak@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-8452-1601

ÖZ Modern bir devletin her bir kurumunun kamu hizmetini etkin ve verimlilikle yerine getirebilmesi için hem merkez hem de taşra teşkilatıyla birlikte kurumsal kapasitesini her zaman sorgulaması ve kurum dışı kaynaklarını uygun kullanmasının önemi açıktır. Bu çalışma, jandarmanın sorumluluk bölgesinde yer alan 2020 yılı il terör olay sayılarını temel alarak iller arasında kapasite kullanıma olumlu katkı sağlayacak anlamlı ilişki kurabilmeyi amaçlamıştır. Terör olay sayıları için kamuya açık olan jandarma dokümanından faydalanılmıştır. Terör olay sayılarının analizinde ise, ucinet sosyal ağ analizi programından istifade edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular neticesinde jandarmanın terörizmle mücadele faaliyetlerinde önem derecesi öne çıkan illere yönelik olarak, diğer illerden daha fazla kapasite desteği sağlanmasının kurumun terörizmle mücadele faaliyetlerine olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kurum kapasitesi, terörizmle mücadele, jandarma
JEL Kodlar: H83, H56, F52

Alan: Siyaset bilimi ve kamu yönetimi
Türü: Araştırma

DOI: 10.36543/kauiibfd.2024.028

Atıfta bulunmak için: Ak, T., (2024). Jandarma için terörizmle mücadelede kapasite kullanımı önerisi. *KAÜİBFD*, 15(30), 718-743.

¹ İlgili çalışmanın etik kurallara uygunluğu beyan edilmiştir.

CAPACITY UTILIZATION PROPOSAL FOR GENDARMERIE IN COMBATING TERRORISM

Kafkas University
Economics and Administrative
Sciences Faculty
KAUJEASF
Vol. 15, Issue 30, 2024
ISSN: 1309 – 4289
E – ISSN: 2149-9136

Article Submission Date: 30.07.2024 Accepted Date: 19.12.2024

Tarık AK
Lecturer
Gendarmerie and Coast Guard
Academy
Faculty of Security Sciences,
Ankara, Türkiye
aktrkak@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-8452-1601

ABSTRACT | It is clear that in order for each institution of a modern state to perform public services effectively and efficiently, it is important to always question its institutional capacity, both central and provincial, and to use its external resources appropriately. This study aims to establish a meaningful relationship that will contribute positively to capacity utilization among provinces based on the amount of terrorist cases in 2020 in the gendarmerie's area of responsibility. Publicly available gendarmerie documents were utilized for the amount of terrorist cases. In the analysis of the amount of terrorist cases, ucinet social network analysis program was used. It is assessed that the findings obtained as a result of the analysis will contribute positively to the institution's capacity in the gendarmerie's activities in the combat terrorism. It is clear that providing more capacity support to provinces with a high level of importance than other provinces will make a positive contribution to the institution's anti-terrorism activities.

Keywords: *Institutional capacity, combating terrorism, gendarmerie*

JEL Codes: *H83, H56, F52*

Scope: *Political science and public administration*

Type: *Research*

1. GİRİŞ

Modern devletin her bir kurumundan vatandaşın beklentileri, kendisine tanımlanan yasal yetkiler temelinde görevli ve sorumlu olduğu işlevsel alanında kurum kapasitesini sürekli sorgulaması ve geliştirmesidir (Kocaoğlu, 2019, s.117-119). Bunun için devletin her bir kurumu, kamu hizmetlerinin yerine getirirken icra ettikleri faaliyetlerin zaman içerisindeki dönüşümlerini dikkate alarak sürekli kendisini ve işlevini sürdürülebilir kılmalıdır (Ellies, 2010, s. 1). Kamu kurumlarının kendi kapasitelerini kullanma gerekliliği, ilk bakışta özel sektör örgütlenmelerinin piyasa koşullarında kendi sürdürülebilirliğini sağlama zorunluluğuna benzemediği algısı oluştursa da; modern devletlerin çağdaşları arasında varlık göstermesi ve kendisini idame edebilmesi, kapasitesinin uygun kullanımıyla gerçekleşebilmektedir. Bu açıdan kamu kurumlarının da geleceğe ilişkin politika, strateji ile planlamalarını oluştururken ve faaliyetlerini icra ederken (Burch, 2007, s.1), kendi kapasite kullanımlarını değişimi tahmin eden ve uyum sağlayan bir şekilde dinamik bir süreç olarak görmesi önemlidir (Kocaoğlu, 2019, s. 118).

Bu çalışma, Jandarma Genel Komutanlığı (J.Gn.K.lığı)'nın sorumluluk alanında bulunan 2020 yılı il terör olay sayılarını temel alarak iller arasında anlamlı ilişki kurabilmek ve bu sayede kurum kapasitesinin daha etkin kullanılmasına katkı sağlanmasını amaçlamaktadır. Söz konusu terör olay sayılarının tespitinde, kamuya açık olarak yer alan J.Gn.K.lığı'nın 2021 yılı basımı "*Jandarma Asayiş 2020 Eğitim ve Faaliyet Yıllığı*" dokümanından² yararlanılmıştır. Terör olay sayılarının analizinde ise, "*Ucinet Sosyal Ağ Analizi*" programı kullanılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgulardan hareketle, jandarmanın terörizmle mücadele faaliyetlerinde önem derecesi öne çıkan illere yönelik diğer illerden kapasite desteği sağlanması ya da kapasite artırımına yönelik öneriler getirebilmek hedeflenmiştir. Bu kapsamda çalışmada ilk olarak literatür taraması bölümünde, devletin kurumlarında kapasite kullanımı, devletin güvenlik sektöründe icra edilen faaliyetleri ve birimlerin arasında koordinasyonun önemi, terörizmle mücadele ve jandarmanın bu mücadelede önemi açıklanmıştır.

Çalışmaya ilişkin araştırma sorularının belirlenmesini müteakip, çalışmaya temel olan jandarma sorumluluk bölgesindeki terör olay sayıları temel alınarak ucinet ağ analizi üzerinden bulgular elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlar araştırma sorularıyla karşılaştırılmış ve yorumlanmıştır. Bu bağlamda elde edilen analize konu sonuçlarla jandarmanın illere göre terörizmle mücadelesinde hangi

---

² J.Gn.K.lığı (2021). *2020 yılı J.Gn.K.lığı Asayiş Başkanlığı Eğitim ve Faaliyet Yıllığı*. Ankara: J.Gn.K.lığı.

illere daha fazla kapasite desteği veya artışının sağlanması gerektiği yönünde öneriler sunulmuştur.

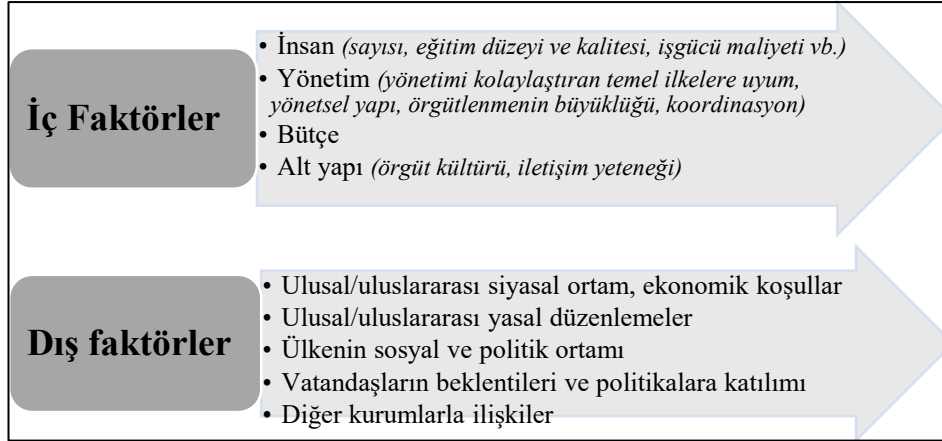
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Jandarma, terörizmle mücadele başarısına katkı sağlamak amacıyla; taşrada icra edilen görevlerinde her zaman kurumsal düzeyde etkinlik ve verimliliğini artıracak faaliyetleri ve görev önceliğini destekleyecek çalışmaları stratejik bir hedef olarak belirlemiştir (J.Gn.K.lığı, 2024a, ss. 8-11). Jandarma'nın bu amacı gerçekleştirmesinde temel alınacak literatürün devlette kamu kurumlarının kapasite kullanımı (Haque vd., 2021, s. 216), merkez ve taşra teşkilatları arasında koordinasyonun önemi, güvenlik hizmetinin eşgüdümü, terör örgütlerinin temel yapı ve özelliklerinin bilinmesi ile jandarmanın terörizmle mücadele boyutu üzerine oluşturulması uygun olur.

2.1. Kamu Kurumlarında Kapasite Kullanımı

Bir örgütlenme olarak devletin kurumsal kapasitesi, vatandaşları için gerçekleştirilen her bir kamu hizmeti alanına yönelik görevlerini ifa edilmesini, bunu sağlayan şartların devamını, görevin icrasını engelleyen sorunlar var ise, çözümünün öngörüldüğü ve ilgili kaynaklara ulaşılması olarak ifade edilebilir (Baser, 2011, s. 2). Söz konusu kaynaklar, fiziksel, beşeri, mali ve teknik hususlar olmakla birlikte (Kutlu, 2013, s.462); bu kaynaklar kurum kültürü, yönetim anlayışı, yöneticinin liderlik faktörü, çevresel şartlar ile yasal yetki ve sorumluluklarıyla birlikte inşa edilmektedir (Kim, 2009, s. 350; Kocaoğlu, 2019, s. 118).

Kapasite kullanımında Şekil 1'de görüldüğü üzere iç ve dış faktörler olarak insan (*sayısı, eğitim düzeyi ve kalitesi, işgücü maliyeti vb.*), yönetim (*yönetimi kolaylaştıran temel ilkelere uyum, yönetsel yapı, örgütlenmenin büyüklüğü, koordinasyon*), bütçe ve alt yapı (*örgüt kültürü, iletişim yeteneği*) önemli olurken dış faktörler açısından piyasanın ekonomik koşulları, yasal düzenlemeler, ülkenin sosyal ve politik faktörleri, vatandaşın beklentileri ve politikalara katılımı ile diğer kurumlarla ilişkileri öne çıkmaktadır (Christensen & Gazley, 2008, ss. 273-278). Bu bağlamda kurumun kapasitesi insan gücü sayısı gibi nicel veriler yanında, her bir personelin yeteneği, bilgi düzeyi, çalışkanlığı ve işbirliğine açıklığı gibi nitel verilerle birlikte dikkate alınmaktadır. Kamu kurumlarının ilgili olduğu kamu hizmetini en uygun şekilde yapacak kapasiteye ulaşmasında; insan, eğitim düzeyi, ekipman ve teknoloji yeteneğinin en doğru şekilde kullanılması önemlidir (Honadle, 1981, s. 578). Ancak özel sektör ile karşılaştırıldığında özel sektör örgütlenmelerinin kurumsal kapasitesinde, daha fazla üretim ve karlılık öne çıkarken, kamu kurumlarında hesap verebilir şekilde etkinliğe ve verimliliğe odaklanıldığı açıktır (Kutlu, 2013, ss. 464-465).

Şekil 1: Kurumsal Kapasite Kullanımını Etkileyen Faktörler

Kaynak: (Kocaoğlu, 2019, ss. 120-121)

Kamu kurumlarında yönetsel kapasite ise, kapasite kullanımını yönetim kavramı bağlamında açıklamaktadır. Kurum yönetiminin kapasitesi; uygun yönlendirilmesi, liderlik edilmesi, yönetim ve karar süreçlerini içermektedir. Geçmişten günümüze kamu kurumlarında yönetsel kapasitesinin artırılması ihtiyacının ortaya çıkışı, kurumların geleneksel bürokratik örgütlenme yaklaşımından çağdaş modellere doğru kurumların şeffaflaşması ve bu sayede hesap verebilir olması, bunun da etkinliğine ve verimliliğine katkı sağlaması beklentileriyle birlikte gelişmiştir (Kim, 2009, s. 348; Kocaoğlu, 2019, s. 117). Yönetsel kapasite sahip olunan bilgi, personel, mali güç, teknoloji yeteneği, örgütlenmenin uygunluğu (El-Taliawi & Van Der Wal, 2019, ss. 245-246), kurum içinde yönetime güven duyulması ve toplum desteğinin sağlanmasıyla birlikte öne çıkmaktadır (Honadle, 1981, s. 576; Kocaoğlu, 2019, s. 118). Kamu yönetimi hesap verme sorumluluğu sorunlarıyla mücadele etmeye devam etmektedir (Ellies, 2010, s. 8).

Yönetsel kapasite, kurumun stratejisi temelinde politika, mali yönetim ve uygulama süreçleri üzerine inşa edilebilir (Rivenbark, 2004, ss. 31-33). Yönetimin temel fonksiyonlarında politikanın yönetimine odaklanırken, politika yönetimindeki süreç temelli işlemler program yönetimini; bilgi düzeyi, personel ve sermaye kaynaklarının idaresini ise kaynak yönetimi olarak benimsemektedir (Christensen & Gazley, 2008, ss. 272-273; Kocaoğlu, 2019, s. 123). Devletler yönetsel kapasitesini artırabilmek için küreselleşmenin getirdiği rekabet koşullarını dikkate alarak siyasal ve ekonomik koşullarını geliştirecek uygun politik kararlar alabilmelidir (Ellies, 2010, s. 2). Bu açıdan kamu kurumlarının iç

ve dış şartlardaki değişimleri dikkate alarak kurumsal kapasitesini geliştirecek tedbirlerin alınması, kapasitenin bileşenlerinin tespit edilerek bunlara odaklanılması önemlidir (Kocaoğlu, 2019, s. 124).

2.2. Kamu Kurumlarında Koordinasyon ve Güvenlik

Gulick, koordinasyonu bir örgütlenmede beraber çalışanların bir amaç için kararlılık ve şevkle bütüne uygun bir şekilde iradelerinin gösterilmesi olarak belirtmektedir. Örgütlenmenin küçüklüğü koordinasyonda basitlik ve amacın anlaşılmasını kolaylaştırırken, büyüklüğü personelin ortak amaca yöneltilmesini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle kurum, temel amaç ve hedeflerine yönelik faaliyetlerini yerine getirirken; merkez yönetim ve bağlı birimleri birlikte planlanan zamanı, ilgili mekânı, personelin gayretini bütüncül bir şekilde gözetmelidir (Gulick, 1937, ss. 8-9; Demirel, 2018, ss. 86-87). Bu sayede ulaşılan daha iyi yönetim ve uygulamalar ise, kurumun kapasite kullanımında artışa, görev etkinliğine ve verimliliğine doğrudan katkı sağlayabilmektedir (Fayol, 1937, ss. 103-104).

Bir devletin güvenlik alanında tüm ülkede etkili olabilecek terör olayları, yaygın şiddet hareketleri, düzensiz göç, afet ve acil durumlar, örgütlü siber saldırılar ve organize suç örgütleriyle mücadele gereksinimine yönelik koordinasyon ihtiyacı, sahip olduğu kurum kapasitesi ve örgütlenmesi için önemlidir. Bunun için devlet kurumları kapasitelerini uygun şart, yer ve zamanda kullanılmasına temel olacak şekilde yönetim etkinliği ve koordinasyonda merkezleşmeye yönelmiştir. Örneğin Türkiye’de devletin iç güvenlik alanında maruz kalabileceği her türlü tehdit ve soruna karşı bütüncül yönetim anlayışını öngören “Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi” (GAMER)’in kuruluşu buna örnek verilebilir. GAMER, İçişleri Bakanlığı’nın yurt içinde kamu güvenliğini sağlama görevi nedeniyle³ 2016 yılında Bakanlık bünyesinde ve illerde taşra il ölçeğinde kurulmuştur (Şitoğlu, 2017, s.42). Merkez ve mahalli idareler arasında koordinasyon ve işbirliğinin sağlanmasını amaçlamıştır (Bedük, 2017, s. 29). Yine J.Gn.K.lığı da, ana karargahı ve il jandarma komutanlıkları vasıtasıyla görev alanına giren faaliyetlerin takip ve koordinasyonunu yapmak için “Harekat Merkezi” teşkil etmiştir. Bu merkezler, 24 saat esasına göre sorumluluk sahasında meydana gelen terör, kaçakçılık ve asayiş olaylarını takip ederek koordinasyon görevi icra ederler (J.Gn.K.lığı, 2024b).

2.3. Jandarma ve Terörizmle Mücadele

J.Gn.K.lığı’nın kamu düzenini sağlamak amacıyla öncelikli görevleri

³ 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu gereğince “İç güvenliğinin ve asayişinin sağlanması, kamu düzeninin” sağlanmasında İçişleri Bakanlığı görevlendirilmiştir (Resmi Gazete, 1985).

arasında terörizmle mücadele gelmektedir (J.Gn.K.lığı, 2024a, s. 8). Terör, silahlı eylemler gerçekleştirilmesi suretiyle örgütün kendisinin, davasının ve ideolojisinin duyurulmasıdır. Terörizm ise, gerçekleştirilen eylemlere sahip çıkılması ve stratejilerinin belirlenmesidir (Ak, 2022, ss. 14-17). Terör örgütleri genel olarak buldukları ülke veya coğrafyada hâkim kılmak istedikleri ideoloji, din, kültür ya da etnik kimlik adına şiddet eylemlerinden faydalanarak, devlet ve toplum üzerinde bir inisiyatif alma hedefinde olan gruplaşmalardır. Buldukları toplumda maddi hayatın olağan akışında yaşama engel olmak için insanlar arasında korku salmak isterler. Terör örgütleri hak ve özgürlüklerin güvence altında olduğu demokratik rejimlerde daha rahat hareket imkânı bulurlar (Akmaral, 2004, ss. 41-60).

Terör örgütü üyelerinin hayatına devam ederek eylemlerini sürekli tekrarlamak istemeleri ve işledikleri suçların cezai müeyyidelerini bilmeleri; örgütlenmelerini birer gizli ağ olarak düşünmelerini sağlar. Bir diğer ifadeyle terör örgütlerinin aktörleri ve ilişkileri görünür olmamaktadır (Raab & Milward, 2003, ss. 371–373). Bu açıdan zaman ve mekâna göre örgütlenmeler dikey/yatay, katı/esnek, merkezîyetçi/âdemi merkezîyetçi hiyerarşide ya da birbirleri arasında güçlü bağ veya zayıf bağ oluşturabilirler (Lindelauf vd., 2009, ss. 3-4). Terör eyleminin azalması ya da örgüt üyeleri arasında irtibatın seyrekleşmesi ağların yoğunluğunu ve izini azaltmaktadır (Ünal, 2020, ss. 182-193). Eylemlerdeki artışlar ise örgütün görünürlüğü ve örgüt üyeleri arasındaki koordinasyonu artırır ve örgütü görünür kılar (Sparrow, 1991, ss. 252-253). Terör örgütleri büyüdükçe, ülke çapında veya farklı coğrafyalarda ağı ve ilişki yoğunluğu hacmi genişler (Ünal, 2020, ss. 192-193; Ak, 2022, ss. 63-66).

Günümüzde modern devletler, kamu hizmetlerini tüm ülkede yaygınlaştırmak ve yerine getirmek için taşra teşkilatları oluştururlar. Türkiye’de taşra teşkilatları, merkezi idarenin bir uzantısı olarak ülkenin coğrafi durumu, ekonomik şartları ile kamu hizmetleri ihtiyaçlarına göre il adı verilen bölümlendirmelere ayrılmıştır. İllerde mülki idare taksimatı adı verilen ilçelere bölünmektedir. Bu haliyle il, Türkiye’de merkezi idarenin en büyük taşra teşkilatı birimi olmaktadır ve günümüzde il sayısı 81 adettir. İllerde kurulmuş olan İl Jandarma Komutanlıkları da valinin emri altında valiye karşı sorumlu olarak teşkil edilmiştir. Vali, kamu düzeni sağlamakla görevli olarak bir kolluk makamı olarak jandarma da dâhil olmak üzere kolluk kuvvet ve teşkilatın amiridir. Gerekli gördüğünde düzenleyici ve bireysel tedbirler alabilir (Gözler & Kaplan, 2018, ss. 136-142).

J.Gn.K.lığı’nın Türkiye genelinde konuşlanması İçişleri Bakanlığınca düzenlenmektedir. Kuruluş ve konuşlarının belirlenmesinde mülki taksimat esas alınmaktadır. Jandarma, mülki ve adli görevler kapsamında kamu düzenini ve

güvenliğini sağlamak amacıyla suç işlenmesini önlemek ve işlenmiş suçlarda adli hizmetleri için gerekli tedbirleri almakla görevlidir. Bu görevlerden bir tanesi de terörizmle mücadele etmektir. Jandarman bu görevini il ve ilçe belediye hudutları haricinde olan veya polis kolluğunun bulunmadığı alanlarda görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedir. Sorumluluk alanında terörizmle mücadele operasyonları yaparak devletin kamu düzeninin sağlanması işlevini yerine getirirler (J.Gn.K.lığı, 2024a, s. 9).

3. ARAŞTIRMANIN AMACI VE SORULARI

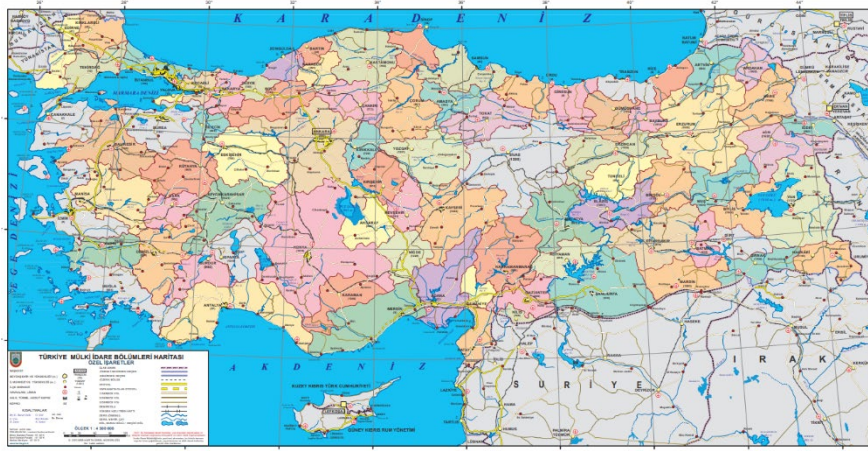
Bu çalışmanın amacı, jandarmanın kapasite kullanıma olumlu katkı sağlanması amacıyla jandarmanın sorumluluk bölgesinde gerçekleşen 2020 yılı il terör olay sayılarının temel alınarak iller arasında anlamlı ilişki kurabilmeyi amaçlamıştır. Bu kapsamda Türkiye (Şekil 2) genelinde merkez ve taşra teşkilatlarıyla birlikte 81 ilde konuşlanmış J.Gn.K.lığı'nın terörizmle mücadelesinde etkinlik sağlayan ve terör olayları açısından önemli olan ve öne çıkan illerin belirlenmesinden yola çıkılmıştır. Böylece il terör olay sayılarını temel alarak iller arasında anlamlı ilişki kurulması öngörülmüştür. Bu sayede öne çıkan bu illere yönelik J.Gn.K.lığı'nın örgütlenme gereklilikleri ya da koordinasyonun artırılması gibi kurum kapasitesinin yükseltilmesine katkı sağlanması hedeflenmiştir. Bu bağlamda jandarmanın terörizmle mücadelesine öne çıkan illerin tespit edilmesinde 2020 yılı terör olayları sayıları temel alınarak test etmek için araştırma soruları belirlenmiştir.

***Araştırma sorusu-1:** İl jandarma sorumluluk bölgesinde her bir il açısından kendi çevre il sayısı ve terör olay miktarlarıyla birlikte dikkate alındığında Türkiye'de öne çıkan iller hangileridir?*

***Araştırma sorusu-2:** İl jandarma sorumluluk bölgesinde her bir il açısından kendi çevre il sayısı ve tüm ülke terör olay sayılarıyla birlikte dikkate alındığında Türkiye'de öne çıkan iller hangileridir?*

***Araştırma sorusu-3:** Tüm ülkede terörizmle mücadele faaliyetleri yüksek olan illerin birbirleriyle arasında etkileşim kuran ve arasındalık oluşturan iller hangileridir?*

Şekil 2: Türkiye Siyasi Haritası

Kaynak: (HGK, 2024)

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmada, analizleri yapmak için ucinet sosyal ağ analizi programı kullanılmıştır. Analiz programında 2020 yılı jandarma sorumluluk bölgesinde olan terör olayları, her bir ilin çevre illeri ile bağ kurularak ağ yapısı oluşturulmuş, buradan merkezilik ölçümlerine ulaşılmıştır. Merkezilik ölçümleri sonucunda bulgular elde edilmiş ve yorumlanmıştır. Çalışmada, ucinet programının tercih edilmesinin nedeni sosyal ağ analizlerinde sık kullanılan bir yazılım olmasıdır. Yazılımın temel özellikleri içerisinde ağ kurulumunda temel olan matrislerin oluşturulması, aktörler arasında etkileşimlerin tespit edilmesi, oluşturulan ağda kümelenme katsayılarının gösterilmesi bulunmaktadır. Program, istatistiksel hesaplamaların ölçümü, merkezilik ölçümleri, aktörlerin rol ve konumlarını tanımlama imkânı vermektedir (Gökmen, 2020, s. 107).

4.1. Araştırma Örnekleme

Araştırma örnekleme olarak Tablo 1’de görüldüğü üzere J.Gn.K.lığı’nın “2020 yılı J.Gn.K.lığı Asayiş Başkanlığı Eğitim ve Faaliyet Yıllığı”nda belirtilen il bazında yayınlanan terör olayları esas alınmıştır.

Tablo 1: İllere göre 2020 yılı Terör Olay Sayısı

İl Adı	Terör Olayları Sayısı	İl Adı	Terör Olayları Sayısı
ADANA	47	KONYA	88
ADİYAMAN	77	KÜTAHYA	16
AFYONKARAHİSAR	24	MALATYA	31
AĞRI	61	MANİSA	81
AMASYA	16	KAHRAMANMARAŞ	55
ANKARA	91	MARDİN	229
ANTALYA	65	MUĞLA	31
ARTVİN	12	MUŞ	133
AYDIN	24	NEVŞEHİR	10
BALIKESİR	45	NİĞDE	4
BİLECİK	5	ORDU	17
BİNGÖL	151	RİZE	2
BİTLİS	167	SAKARYA	9
BOLU	10	SAMSUN	48
BURDUR	14	SİİRT	104
BURSA	36	SİNOP	12
ÇANAKKALE	31	SİVAS	20
ÇANKIRI	5	TEKİRDAĞ	41
ÇORUM	28	TOKAT	254
DENİZLİ	33	TRABZON	24
D.BAKIR	246	TUNCELİ	73
EDİRNE	129	ŞANLIURFA	224
ELAZIĞ	36	UŞAK	7
ERZİNCAN	29	VAN	218
ERZURUM	49	YOZGAT	8
ESKİŞEHİR	17	ZONGULDAK	4
GAZİANTEP	110	AKSARAY	3
GİRESUN	6	BAYBURT	5
GÜMÜŞHANE	2	KARAMAN	4
HAKKÂRİ	329	KIRIKKALE	3
HATAY	128	BATMAN	65
ISPARTA	25	ŞIRNAK	314
MERSİN	61	BARTIN	1
İSTANBUL	220	ARDAHAN	23
İZMİR	108	İĞDIR	39
KARS	37	YALOVA	6
KASTAMONU	27	KARABÜK	1
KAYSERİ	80	KİLİS	17
KIRKLARELİ	9	OSMANİYE	46
KIRŞEHİR	9	DÜZCE	11
KOCAELİ	22	TOPLAM	4.902

Kaynak: (J.Gn.K.lığı, 2021)

4.2. Veri Kullanma Yöntemi

İl bazında ortaya çıkan terör olay sayılarının ucinet ağ analizi program matrisine işlenmesini sadeleştirmek için, veriler “sturges kuralı”ndan faydalanılarak gruplandırılmıştır. Sturges kuralı, verilerin gruplandırılması ya da kaç grupta sınıflandırılacağıın belirlenmesinde kullanılmaktadır. Buna göre, veri setindeki gözlem sayısına (n) bağlı olarak, gruplandırma sayısı (k) tespit edilmektedir. Bu kapsamda ilgili formül olarak; $k = 1 + 3.322 \log_{10}(n)$ kullanılmıştır (Sturges, 1926, s.65; Scott, 2009).

Türkiye genelinde 2020 yılı için olay sayısı 4902 adettir. 10 Tabanında logaritma ($\log_{10}$) hesaplaması temelinde işlem; $k = 1 + 3.322 \log_{10}(4902)$ 'dir. İşlem sonucunda ise $k \approx 13.2594$ 'ye ulaşılmıştır. Meydana gelen 4902 adet olaya ilişkin bir gruplandırmaya gidildiğinde, veri seti 13'lü gruba ayrılabilir. Terör olayları sayıları, ağ analizi matrisine işlenirken Tablo 2'de gösterildiği üzere söz konusu ölçeklendirme kullanılmıştır.

Tablo 2: İllerdeki Terör Olayları Sayısı ve Ölçeklendirme Miktarı

İllerde Terör Olay Sayısı	Ölçek Miktarı	İllerde Terör Olay Sayısı	Ölçek Miktarı
1-25	1	251-275	11
26-50	2	276-300	12
51-75	3	301-329	13
75-100	4		
101-125	5		
126-150	6		
151-175	7		
176-200	8		
201-225	9		
226-250	10		

Kaynak: (Yazar tarafından hazırlanmıştır)

Çalışmada J.Gn.K.lığı'nın terör olaylarına müdahalesinde kapasitesinin etkin ve verimli olması amaçlanmıştır. Bu kapsamda illerde meydana gelen terör olayları sayısından hareketle, her bir ilin çevre illeri arasında ilişki kurduğu ve birlikte koordinasyon içerisinde bulunduğu üzerinden hareket edilmiştir. İllerin terör olaylarına müdahale ederken kapasitesini daha da artırmak amacıyla önce çevre illeriyle koordinasyon kuracağı ve sonra tüm ülke ile ağ oluşturması hususuna odaklanılmıştır. Türkiye'de her bir ilin çevre illeri Tablo 3'de gösterilmiştir.

Tablo 3: Türkiye’de Her Bir İlin Çevre İlleri

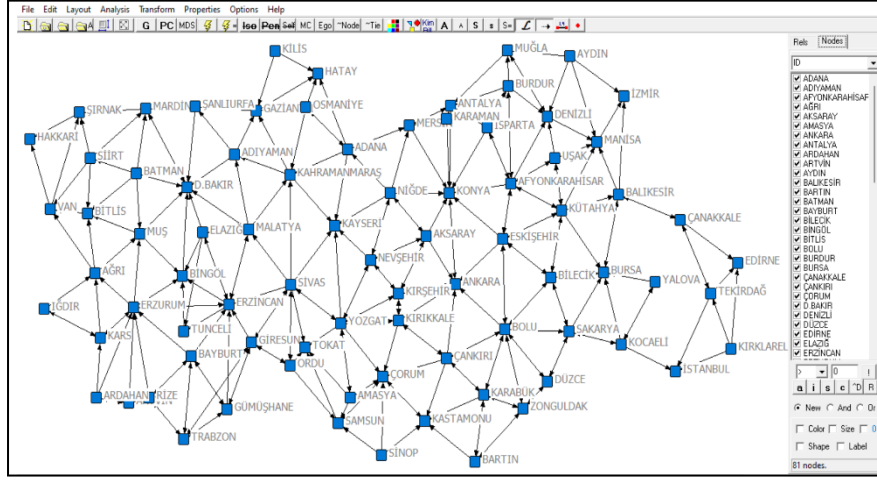
1	Adana, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş, Kayseri, Niğde, Mersin	42	Konya, Antalya, Karaman, Mersin, Niğde, Aksaray, Ankara, Eskişehir, Afyon, Isparta
2	Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Malatya, Kahramanmaraş, Gaziantep	43	Kütahya, Manisa, Uşak, Afyon, Eskişehir, Bilecik, Bursa, Balıkesir
3	Afyon, Isparta, Konya, Eskişehir, Kütahya, Uşak, Denizli, Burdur	44	Malatya, Kahramanmaraş, Adıyaman, Diyarbakır, Elâzığ, Erzincan, Sivas
4	Ağrı, Van, Iğdır, Kars, Erzurum, Muş, Bitlis	45	Manisa, İzmir, Aydın, Denizli, Uşak, Kütahya, Balıkesir
5	Amasya, Yozgat, Tokat, Samsun, Çorum	46	Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman, Malatya, Sivas, Kayseri, Adana, Osmaniye
6	Ankara, Konya, Aksaray, Kırşehir, Kırıkkale, Çankırı, Bolu, Eskişehir	47	Mardin, Şanlıurfa, Diyarbakır, Batman, Siirt, Şırnak
7	Antalya, Mersin, Karaman, Konya, Isparta, Burdur, Muğla	48	Muğla, Antalya, Burdur, Denizli, Aydın
8	Artvin, Rize, Erzurum, Ardahan	49	Muş, Diyarbakır, Batman, Bitlis, Ağrı, Erzurum, Bingöl
9	Aydın, Muğla, Denizli, Manisa, İzmir	50	Nevşehir, Niğde, Kayseri, Yozgat, Kırşehir, Aksaray
10	Balıkesir, İzmir, Manisa, Kütahya, Bursa, Çanakkale	51	Niğde, Nevşehir, Kayseri, Adana, Mersin, Konya, Aksaray
11	Bilecik, Kütahya, Eskişehir, Bolu, Sakarya, Bursa	52	Ordu, Samsun, Tokat, Sivas, Giresun
12	Bingöl, Diyarbakır, Muş, Erzurum, Erzincan, Tunceli, Elâzığ	53	Rize, Artvin, Erzurum, Bayburt, Trabzon
13	Bitlis, Siirt, Van, Ağrı, Muş, Batman	54	Sakarya, Düzce, Bolu, Bilecik, Bursa, Kocaeli
14	Bolu, Eskişehir, Ankara, Çankırı, Zonguldak, Düzce, Sakarya, Bilecik, Karabük	55	Samsun, Ordu, Tokat, Amasya, Çorum, Sinop
15	Burdur, Muğla, Antalya, Isparta, Afyon, Denizli	56	Siirt, Van, Bitlis, Batman, Mardin, Şırnak
16	Bursa, Balıkesir, Kütahya, Bilecik, Sakarya, Kocaeli, Yalova	57	Sinop, Samsun, Çorum, Kastamonu
17	Çanakkale, Balıkesir, Tekirdağ, Edirne	58	Sivas, Kayseri, Kahramanmaraş, Malatya, Erzincan, Giresun, Ordu, Tokat, Yozgat
18	Çankırı, Ankara, Kırıkkale, Çorum, Kastamonu, Bolu, Karabük	59	Tekirdağ, İstanbul, Kırklareli, Edirne, Çanakkale
19	Çorum, Yozgat, Amasya, Samsun, Sinop, Kastamonu, Çankırı, Kırıkkale	60	Tokat, Sivas, Ordu, Samsun, Amasya, Yozgat
20	Denizli, Muğla, Burdur, Afyon, Uşak, Manisa, Aydın	61	Trabzon, Rize, Bayburt, Gümüşhane, Giresun
21	Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Batman, Muş, Bingöl, Elâzığ, Malatya, Adıyaman	62	Tunceli, Elâzığ, Bingöl, Erzincan
22	Edirne, Çanakkale, Tekirdağ, Kırklareli	63	Şanlıurfa, Gaziantep, Adıyaman, Diyarbakır, Mardin
23	Elâzığ, Diyarbakır, Bingöl, Tunceli, Erzincan, Malatya	64	Uşak, Manisa, Denizli, Afyon, Kütahya
24	Erzincan, Elâzığ, Tunceli, Bingöl, Erzurum, Bayburt, Gümüşhane, Giresun, Sivas, Malatya	65	Van, Hakkâri, Şırnak, Siirt, Bitlis, Ağrı
25	Erzurum, Bingöl, Muş, Ağrı, Kars, Ardahan, Artvin, Rize, Bayburt, Erzincan	66	Yozgat, Kayseri, Sivas, Tokat, Amasya, Çorum, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir

26	Eskişehir, Afyon, Konya, Ankara, Bolu, Bilecik, Kütahya	67	Zonguldak, Bartın, Bolu, Düzce, Karabük
27	Gaziantep, Kilis, Şanlıurfa, Adıyaman, Kahramanmaraş, Osmaniye, Hatay	68	Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Ankara, Konya
28	Giresun, Gümüşhane, Trabzon, Erzincan, Sivas, Ordu	69	Bayburt, Erzincan, Erzurum, Rize, Trabzon, Gümüşhane
29	Gümüşhane, Erzincan, Bayburt, Trabzon, Giresun	70	Karaman, Mersin, Konya, Antalya
30	Hakkâri, Van, Şırnak	71	Kırkkale, Kırşehir, Yozgat, Çorum, Çankırı, Ankara
31	Hatay, Kilis, Gaziantep, Osmaniye, Adana	72	Batman, Mardin, Siirt, Bitlis, Muş, Diyarbakır
32	İsparta, Antalya, Konya, Afyon, Burdur	73	Şırnak, Mardin, Siirt, Van, Hakkâri
33	Mersin, Adana, Niğde, Konya, Karaman, Antalya	74	Bartın, Kastamonu, Zonguldak, Karabük
34	İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ, Kırklareli	75	Ardahan, Kars, Erzurum, Artvin
35	İzmir, Aydın, Manisa, Balıkesir	76	İğdir, Ağrı, Kars
36	Kars, Ağrı, Iğdir, Ardahan, Erzurum	77	Yalova, Kocaeli, Bursa
37	Kastamonu, Çorum, Sinop, Çankırı, Bartın, Karabük	78	Karabük, Zonguldak, Bartın, Kastamonu, Çankırı, Bolu
38	Kayseri, Adana, Kahramanmaraş, Sivas, Yozgat, Nevşehir, Niğde	79	Kilis, Gaziantep, Hatay
39	Kırklareli, Edirne, Tekirdağ, İstanbul	80	Osmaniye, Gaziantep, Kahramanmaraş, Adana, Hatay
40	Kırşehir, Nevşehir, Yozgat, Kırkkale, Ankara, Aksaray	81	Düzce, Zonguldak, Bolu, Sakarya
41	Kocaeli, Yalova, İstanbul, Bursa, Sakarya		

Kaynak: (Yazar tarafından hazırlanmıştır)

Jandarma, Türkiye'nin 81 ilinde konuşlu olarak kamu güvenliği görevini icra etmektedir. Bu görevin icrasında kapasitesine temel olan mevcut personel, bütçe ve altyapı kaynağını kullanmaktadır. Kurumun merkez teşkilatının önemli işlevlerinden biri, ülke genelinde etkinliğini artırmak maksadıyla taşra teşkilatlarının kurum kapasitelerini birbirlerine verimliliklerine katkı sağlayacak nitelikte destek olmalarını sağlamalarıdır (Brix, 2019, s. 13). Bu açıdan taşra teşkilatlarının verimliliğini artırmak maksadıyla iller arasında terör olay sayısı fazla olan illere çevre illerden daha fazla istihbarat akışı ve asayiş görev desteği sağlanması önemlidir. Bu bağlamda terör olay sayısı fazla olan şehirlerin çevre iller ile oluşturdukları ağlarda çekim merkezi olmaları olağandır. Bir diğer ifadeyle oluşturulacak bir ağ analizinde kendilerinin olay sayısı az olan illerden çok olan illere doğru “giden bağ” ile bağlı olmaları uygun olur. Her bir ilde terör olayları fazla olanların ise, çevre illerden kapasite akışı açısından “gelen bağ” ile bağlanacağı ifade edilebilir. Bu bağlamda terör olayları sayısına göre ve yapılan ölçeklendirmeye göre iller arasında bir ağ matrisi oluşturulabilir. Ağ analizine temel teşkil edecek matris Tablo1, 2 ve 3 temelinde hazırlanmış ve Şekil 3'te

sunulmuştur.

Şekil 3: İllerin Terör Olayları Sayısı ile Çevre İlleri ve Bu İllerin Olay Sayılarına Göre Hazırlanan Asimetrik Ağ
Kaynak: (Yazar tarafından hazırlanmıştır)

5. BULGULAR

Her bir ilin çevre illerle birlikte gruplandırılmış olay sayılarının ağ analizi matrisine gelen-giden bağ şeklinde işlenmesi neticesinde ortaya çıkan bulgular ucinet ağ analizi sonuçlarına göre tespit edilmiştir. Söz konusu ağ, analiz edilirken ağda konumlandırılan illerin çevre iller ile iletişimleri kendi olay sayıları ile çevre illerin olay sayıları arasında, gelen-giden bağ diğer bir ifadeyle asimetrik bir ağ şeklinde oluşturulmuştur. Bu sayede illerin çevre illere göre olay sayıları az olan illerden fazla olanlara doğru kapasite desteği sağlanması hususu vurgulanmıştır.

Sosyal ağda gelen ve giden bağların olması ve “merkezlilik” ölçümlerinin yapılabilmesi, kurumun kapasite kullanımı ve desteği açısından odaklanması gereken yerleri de belirlemede imkân verebilmektedir. Merkezlilik, bir ağda aktörün ve bağlantılarının önem düzeyini tespit edebilmektedir. Örneğin bir ağda aktör, ne kadar bilgi akışına sahipse veya köprü görevi görüyorsa o ölçüde önemli olmaktadır (Gürsakal, 2018, s. 93). Bu bağlamda ağ için “derece merkezliliği” (*degree centrality*), “yakınlık merkezliliği” (*closeness centrality*), “Arasındalık Merkezliliği” (*betweenness centrality*) ölçümleri yapılabilir (Sözen ve Öztürk, 2020, s.338). Farklı merkezlilik ölçümleri sayesinde, illerin her biri için farklı önemli ve kritiklik düzeyini tespit edilebilir.

Derece merkeziliği, ağda her bir aktörün tek bir bağ ile bağlandığı birinci dereceden komşularının sayısı ile ilgilidir. Her bir ilin çevre illere göre terör olay sayılarını dikkate alan ağda, illerdeki olay miktarı çevre illerden gelen ve giden bağ sayılarına göre asimetrik bir ağ niteliği kazandırmaktadır. Ayrıca, her bir ilin çevre il sayısı ne kadar fazla ise o kadar merkezi olabileceği de unutulmamalıdır. Çevre il sayısının fazlalığının illerin birbirine kapasite desteği bakımından fayda sağlayacağını da unutmamak gerekir.

İllerin olay sayılarına göre asimetrik oluşturulan söz konusu ağda, analizlerde ölçümlerine temel olan bağlara bakıldığında illerden diğerlerine akış olarak giden bağlar “*dış derece merkezilik*” (*outgoing/outdegree centrality*), diğer illerden akış olarak gelen bağlar için ise “*iç derece merkezilik*” (*incoming/indegree centrality*) ölçümlerine bakılmalıdır. Dış derece merkezilik, illerin çevre illere göre dışarıya kapasitesi desteği aktarılmasında tercih edilirken, iç derece merkezilik ağda illerin çevre illere göre dışarıdan kapasite desteğine daha fazla ihtiyaç duyulabilecek illerin tespit edilmesine olanak sağlayabilir.

5.1. Derece Merkeziliği Ölçümü

Şekil 3’te ulaşılan ağ temelinde, çevre illerine (*çevresindeki il sayısı ve olay sayısı*) göre kendi terör olay sayılarının fazlalığı bakımından kapasite desteğine ihtiyacı olan iller, gelen bağ derece merkeziliği açısından ölçülebilir. Analiz sonucu Ek-1’de sunulmuş olup, öne çıkan iller; Diyarbakır, Tokat, Mardin, Şırnak, Konya, Bingöl, Bitlis, Ankara, İstanbul, Hakkâri, Kayseri, Hatay’dır.

5.2. Yakınlık Merkeziliği Ölçümü

Bir ağda derece merkeziliği bir aktöre ilk dereceden komşu olan aktörlerle ilgiliyken, söz konusu aktöre dolaylı olarak bağlantılı olanlar da vardır. Aktörün yakınlık merkeziliği, kendisine dolaylı bağlı olan aktörle birlikte tespit edilmektedir. Yakınlık merkeziliği, bir aktörün ağdaki diğer aktörler arasındaki en kısa yol ortalama uzunluğudur. Bir ağ yapısında bir aktörün tüm diğer aktörlere olan mesafesini ifade etmektedir. Bir aktörün her birisinin ortalama kaç bağlantıyla ağdaki diğer aktörlere erişebildiğini ölçmektedir. Yakınlık merkeziliği bir aktörün tüm diğer aktörlere “*ortalama en kısa uzaklıkları*”nın (*jeodezik uzaklık-geo desic distance*) toplamını göstermektedir. Asimetrik bir ağda kısa yönlerin tespitinde gelen “*yakınlık*” (*in-closeness*) ve “*giden yakınlık*” (*out-closeness*) ayrı olarak belirtilmektedir. Terör olay sayısı fazla olan illerin daha fazla kapasitesi desteğine ihtiyacı olacağından, iller arasında en kısa yollar üzerinden erişim hesaplandığında gelen yakınlık derecesi, kapasite desteğine ihtiyacı olan illeri gösterebilir.

Bir ağda bir aktörün gelen yakınlık merkeziliğinin yüksek olması, onu terör olay sayısı fazlalığı ve çevre il sayısına göre diğer aktörlere karşı az sayıda

yolla ve hızla etkileşim kurabileceğini göstermektedir. Bu aktörlerin, diğer aktörlere en kısa yol ile yakınlığı fazla olmasıyla yönetim kapasitesi desteği açısından önem düzeyini gösterebilir. Analiz sonucu Ek-2’de sunulmuş olup, öne çıkan iller; Hakkâri, Şırnak, Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Van, Bingöl, Ankara, Konya, Bitlis, Adıyaman’dır.

5.3. Arasındalık Merkeziliği Ölçümü

Arasındalık merkeziliği, ağda bir aktörün kendi üzerinden geçen en kısa yolların oranı gösteren bir ölçüttür. Bu ölçütte, önceki ölçütlerdeki derece ve yakınlık merkeziliğinde bağ kurulan aktörler ve sayılarından farklı olarak söz konusu aktörün ağda nerede konumlandığı önemli hale gelir. Bir ağda herhangi bir aktör, iki ayrılmış parça veya aktör arasında bulunuyorsa arasındalık merkeziliği yüksek kabul edilmektedir. Arasındalığı yüksek olan bir aktörün, ağdan çıkarılmış olması ağdaki en kısa yolların ortalamasını yükselteceğinden ağdaki akışın etkinliğini azaltabilmektedir. Diğer bir ifadeyle arasındalık, bir aktörün bilgiyi ağda yayma etkisidir. Bu durumda arasındalığı yüksek olan aktör bilgi yayma açısından yüksek olduğunu göstermektedir (Gürsakal, 2018, ss. 100-101; Gökmen, 2020, s. 75; Sözen & Öztürk, 2020, ss. 339-340).

Her bir ilin terör olay sayısı ve çevre illerine göre oluşturulan ağda, derece merkeziliği öne çıkmış olan illerin kurum kapasitesini aktarmak açısından arasındalığı yüksek diğer bir ifadeyle aracı olan iller ölçülebilir. Analiz sonucu Ek-3’de sunulmuş olup, öne çıkan iller; Yozgat, Çankırı, Kırıkkale, Bolu, Sivas’tır.

6. TARTIŞMA

Jandarmanın sorumluluk alanında her bir ilde meydana gelen terör olay sayıları ve çevre il sayılarına göre oluşturulan bir ağa ilişkin merkezilik ve arasındalık analizleriyle sonuçlar üretilmiştir. Bu analiz sonuçları araştırmaya ilişkin araştırma sorularından hareketle anlamlandırılacak ve açıklanması önemlidir.

İlk araştırma sorusu, il jandarma sorumluluk bölgesinde her bir il açısından kendi çevre il sayısı ve terör olay miktarlarıyla birlikte dikkate alındığında Türkiye’de öne çıkan iller hangileridir? Maruz kalınan terör olayları sayısının daha fazla olduğu illerin iş yoğunluğunun fazla olacağından hareketle merkezi yönetim tarafından kapasite artışı desteği sağlanması önemlidir. Bu bağlamda ağda gelen bağ derece merkeziliği ölçümü yapılmıştır. Bunun nedeni, olay sayısı fazla olan bir ilin çevre illere göre daha fazla kapasite desteğine ihtiyacı olmasıdır. Derece merkeziliği bir aktörde ilk dereceden komşu olan aktörlerle ilgili olduğundan çevrede ilk dereceden olay sayıları karşılaştırmasına göre gelen ve giden bağ sayılarının önemi ile çevre illerin sayılarının fazlalığının

önem kazandığı açıktır. Ağ analizinde yapılan ölçüme bakıldığında 13 ilin öne çıktığı görülmektedir. Türkiye’de tüm illerin çevre illerin olay sayılarına göre birbirlerine gelen ve giden bağlarla ile bağlandığı matriste gelen bağ derece merkeziliğine öne çıkan iller; Diyarbakır, Tokat, Mardin, Şırnak, Konya, Bingöl, Bitlis, Ankara, İstanbul, Hakkâri, Kayseri, Hatay olduğu tespit edilmiştir. Bu illere diğer çevre illere göre hem merkez hem de taşra birimlerinden daha fazla istihbarat akışı ve asayiş görev desteği sağlanması önerilir.

İkinci araştırma sorusu, il jandarma sorumluluk bölgesinde her bir il açısından kendi çevre il sayısı ve tüm ülke terör olay sayılarıyla birlikte dikkate alındığında Türkiye’de öne çıkan iller hangileridir? Bir ağda derece merkeziliği bir aktöre ilk dereceye ilaveten dolaylı olarak bağlantılı olan bağları da dikkate alırlar. Tüm ülke terör olay sayılarına bağlı olarak her bir ilin yakınlık merkeziliğinin yüksek olması ölçeği büyüyen bağ/etkileşimde olduğu il sayısına göre daha fazla kapasite desteğine ihtiyacı olan illeri belirtebilmektedir. Analiz sonucu öne çıkan iller; Hakkâri, Şırnak, Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Van, Bingöl, Ankara, Konya, Bitlis, Adıyaman olduğu görülmüştür. Tüm ülke dikkate alındığında bu illere hem merkez hem de taşra birimlerinden daha fazla istihbarat akışı ve asayiş görev desteği sağlanması önerilir.

Üçüncü araştırma sorusu, tüm ülkede terörizmle mücadele faaliyetleri yüksek olan illerin birbirleriyle arasında etkileşim kuran ve arasındalık oluşturan iller hangisi olduğudur. Arasındalık merkeziliği, herhangi bir ağda aktörün ağda nerede konumlandığına odaklanır. Bu sayede illerin terör olay sayısı, çevre illerin sayısı ve olay miktarına göre derece merkeziliği öne çıkmış olan illere kurum kapasitesinin aktarılmasında aracı olan iller tespit edilebilir. Analiz sonucu öne çıkan iller; Yozgat, Çankırı, Kırıkkale, Bolu, Sivas olduğu görülmüştür. Bu iller terör olay sayısı fazla olan iller arasında “*arasındalık*” özelliği bakımından öne çıktığından bu illerde olay olmasa bile, üzerinden terör örgütleri açısından eylem akışının yüksek olduğu illerdir. Kolluk açısından ise bu iller, terör olay sayılarının yüksek olduğu illerdeki olaylara karşı istihbarat, asayiş ve devriye faaliyetleri gibi önlem ve tedbir geliştirilmesi önemli olan illerdir.

7. SONUÇ

Modern bir devletin her bir kurumunun kamu hizmetini etkin ve verimlilikle yerine getirebilmesi için hem merkez hem de taşra teşkilatıyla birlikte kurumsal kapasitesini her zaman sorgulaması ve kurum dışı kaynaklarını uygun kullanmasının önemi açıktır (Kutlu, 2013, s. 467). Özellikle kurum içinde personel, örgütlenme ve koordinasyon yeteneklerini artıracak tedbirlere yönelmesi gerekir. Bu çalışma, jandarmanın sorumluluk bölgesinde yer alan 2020 yılı il terör olay sayılarını temel alarak iller arasında kapasite kullanıma olumlu

katkı sağlayacak anlamlı ilişki kurabilmeyi amaçlamıştır. Terör olay sayıları için kamuya açık olarak yayınlanmış 2021 yılı basımı “Jandarma Asayiş 2020 Eğitim ve Faaliyet Yıllığı” dokümanından faydalanılmıştır. Terör olay sayılarının analizinde ise, ucinet sosyal ağ analizi programından istifade edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular neticesinde jandarmanın terörizmle mücadele faaliyetlerinde önem derecesi öne çıkan illere yönelik olarak, diğer illerden daha fazla kapasite desteği sağlanmasının kurumun terörizmle mücadele faaliyetlerine olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Çalışma kapsamında üç adet araştırma sorusu belirlenmiş ve bu sorulara cevap aranmıştır. İlk soru, il jandarma sorumluluk bölgesinde her bir il açısından kendi çevre il sayısı ve terör olay miktarlarıyla birlikte dikkate alındığında Türkiye’de öne çıkan illerin hangileri olduğudur. İkinci soru, il jandarma sorumluluk bölgesinde her bir il açısından kendi çevre il sayısı ve tüm ülke terör olay sayılarıyla birlikte dikkate alındığında Türkiye’de öne çıkan illerin hangileri olduğudur. Üçüncü soru, tüm ülkede terörizmle mücadele faaliyetleri yüksek olan illerin birbirleriyle arasında etkileşim kuran ve arasındalık oluşturan illerin hangileri olduğudur.

Araştırma soruları neticesinde, her bir ilin kendi çevre illerindeki terör olayları sayılarıyla birlikte dikkate alındığında öne çıkan Diyarbakır, Tokat, Mardin, Şırnak, Konya, Bingöl, Bitlis, Ankara, İstanbul, Hakkâri, Kayseri, Hatay’dır. Söz konusu illere diğer çevre illere göre hem merkez hem de taşra birimlerinden daha fazla istihbarat akışı ve asayiş görev desteği sağlanması önemlidir. Her bir ilin hem çevre illeri ve tüm ülke terör olay sayılarıyla birlikte dikkate alındığında öne çıkan iller Hakkâri, Şırnak, Diyarbakır, Mardin, Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Van, Bingöl, Ankara, Konya, Bitlis, Adıyaman’dır. Tüm ülke ölçeğinde bakıldığında söz konusu illere hem merkez hem de taşra birimlerinden daha fazla istihbarat akışı ve asayiş görev desteği sağlanması önerilebilir. Tüm ülkede terör mücadele faaliyetleri yüksek olan illerin birbirleriyle arasında etkileşim kuran ve arasındalık oluşturan iller ise; Yozgat, Çankırı, Kırıkkale, Bolu, Sivas olduğu tespit edilmiştir. Bu iller ise, terör olay sayısı fazla olan iller için arasındalık özelliğine sahip olduğundan terör örgütleri açısından eylem olmayan ancak eylem akışının yüksek olduğu illerdir. Kolluk açısından bu illerde, terör olay sayılarının yüksek olduğu illerdeki olaylara yönelik önlem ve tedbir geliştirmek açısından istihbarat ve bilgi akışının artırılmasının önemli olduğu illerdir.

8. ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

9. MADDİ DESTEK

Bu çalışmada herhangi bir fon veya destekten yararlanılmamıştır.

10. YAZAR KATKILARI

TA: Fikir;

TA: Tasarım;

TA: Denetleme;

TA: Kaynakların toplanması ve/veya işlenmesi;

TA: Analiz ve/veya yorum;

TA: Literatür taraması;

TA: Yazıyı yazan;

TA: Eleştirel inceleme

11. ETİK KURUL BEYANI VE FİKRİ MÜLKİYET TELİF HAKLARI

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırmanın uygulaması etik kurul izin zorunluluğu gerektirmemektedir.

12. KAYNAKÇA

- Ak, T. (2022). *İç güvenlik istihbaratında sosyal ağ analizi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Akmaral, K. (2004). *Anti teröristin el kitabı*. İstanbul: Bilgi Karınca Yayınları.
- Baser, H. (2011). *Perspectives on capacity development in fragile situations*. Ottawa: Special Report.
- Bedük, S. E. (2017). Güvenlik ve acil durumlarda koordinasyon. *İdarecinin Sesi Dergisi*, 179, 28-29.
- Brix, J. (2019). Innovation capacity building an approach to maintaining balance between exploration and exploitation in organizational learning. *The Learning Organization*, 26(1), 12-26.
- Burch, James A (2007). *Capacity building and sustainment: Focusing on the end-state for homeland security*. Master Theses, Naval Postgraduate School: Monterey California.
- Christensen, R. K., & Gazley, B. (2008). Capacity for public administration: Analysis of meaning and measurement. *Public Administration and Development: The International Journal of Management Research and Practice*, 28(4), 265-279.
- Duyar, D. D. (2018). Fayol ve Gulick'ten günümüze yönetim fonksiyonlarının dönüşümü üzerine bir değerlendirme. *Journal of Political Administrative and Local Studies*, 1(2), 75-92.

- Ellies, B. A. (2010). Administrative capacity. 30 Nisan 2024 tarihinde <https://jethroproject.com/papers/> adresinden erişildi.
- El-Taliawi, O. G., & Van Der Wal, Z. (2019). Developing administrative capacity: An agenda for research and practice. *Policy Design and Practice*, 2(3), 243-257.
- Fayol, H. (1937). The administrative theory in the state. H. Gulick ve L.F. Urwick (Ed.) *Papers on the science of administration* içinde (ss.99-114). New York: Institute of Public Administration.
- Gökmen, Y. (2020). Ağ analizinin matematiksel temelleri. Ç Baskıcı, Y. Ercil ve S. Atan (Ed.) *Ağ analizi teori ve uygulamalar* içinde (ss.53-124). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Gözler, K., & Kaplan, G. (2018). *İdare hukuku dersleri*. Bursa: Ekin Yayınevi.
- Gulick, L. H. (1937). Notes on the theory of organization. H. Gulick ve L.F. Urwick (Ed.) *Papers on the science of administration* içinde (ss.1-46). New York: Institute of Public Administration.
- Gürsakal, N. (2018). *Sosyal ağ analizi*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi.
- Haque, M., Ramesh, M., de Oliveira, J. P., & Gomide, A. (2021). Building administrative capacity for development: Limits and prospects. *International Review of Administrative Sciences*, 87(2), 211-219.
- HGK/Harita Genel Komutanlığı (2024). Türkiye Mülki İdare Bölümleri Haritası. 10 Mayıs 2024 tarihinde <https://www.harita.gov.tr/uploads/files/products/turkiye-mulk-idare-bolumleri-haritasi-1720.pdf> adresinden erişildi.
- Honadle, B. W. (1981). A capacity-building framework: A search for concept and purpose. *Public Administration Review*, 41(5), 575-580.
- J.Gn.K.lığı (2021). *2020 yılı J.Gn.K.lığı asayiş başkanlığı eğitim ve faaliyet yyllığı*. Ankara: J.Gn.K.lığı.
- J.Gn.K.lığı (2024a). *2024-2028 stratejik planı*. Ankara: J.Gn.K.lığı.
- J.Gn.K.lığı (2024b). *Cari harekât daire başkanlığının görevleri*. 10 Mayıs 2024 tarihinde <https://www.jandarma.gov.tr/asayis/cari-harekat-daire-baskanliginin-gorevleri> adresinden erişildi.
- Kim, S. E. (2009). The impact of management capacity on government innovation in Korea: An empirical study. *International Public Management Journal*, 12(3), 345-369.
- Kocaoğlu, B. U. (2019). Kamu kurumlarında yönetsel kapasitenin güçlendirilmesi. *Sayıştay Dergisi*, 114, 117-133.
- Kutlu, Ö. (2013). Yerel yönetimlerde kurumsal kapasite geliştirme çalışmaları. E. G. İsbir (Ed.) *Kamu yönetiminde değişim ve güncel sorunlar* içinde (ss.459-479). Ankara: TODAİ.
- Lindelauf, R., Borm, P., & Hamers, H. (2009). The influence of secrecy on the communication structure of covert networks. *Social Networks*, 31(2), 126-137.
- Ünal, M. C. (2020). Deciphering the crime-terror nexus: An empirical analysis of the structural characteristics of terrorists in narco-terror networks. *Crime, Law and Social Change*, 73(2), 181-216.

- Raab J., & Milward, H. B. (2003). Dark networks as problems. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 13(4), 371-439.
- Rivenbark, W. C. (2004). Defining performance budgeting for local government. *Popular Government*, winter, 27-36.
- Scott, D. W. (2009). Sturges' rule. *Wires Computational Statistics*, 1(3), 303-306. 10 Mayıs 2024 tarihinde <https://wires.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/wics.35> adresinden erişildi.
- Sözen, H. C., & Öztürk, A. (2020). Sosyal ağ kuramı ve örgüt araştırmaları. H.C.Sözen ve H.N. Basım (Ed.) *Örgüt kuramları* içinde (ss. 317-354). İstanbul: Beta Basım Yayın.
- Sparrow, M. K. (1991). The application of network analysis to criminal intelligence: An assessment of the prospects. *Social Network*, 13(3), 251-274.
- Sturges, H. A. (1926). The choice of a class. *Interval Journal of the American Statistical Association*, 21(153), 65-66.
- Şitoğlu, İ. (2017). Güvenlik ve koordinasyon. *İdarecinin Sesi Dergisi*, 179, 41-42.

13. EKLER

13.1. Ek-1 Derece Merkeziliği

FREEMAN'S DEGREE CENTRALITY MEASURES					

Diagonal valid?		YES			
Model:		ASYMMETRIC			
Input dataset:		C:\Users\LENOVO\Desktop\Ölçümler\ver.3			
		1	2	3	4
		OutDegree	InDegree	NrmOutDeg	NrmInDeg
56	SIIRT	39.000	5.000	3.704	0.475
72	BATMAN	38.000	0.000	3.609	0.000
65	VAN	26.000	27.000	2.469	2.564
58	SIVAS	25.000	3.000	2.374	0.285
49	MUŞ	24.000	18.000	2.279	1.709
23	ELAZIG	24.000	4.000	2.279	0.380
2	ADYAMAN	24.000	8.000	2.279	0.760
47	MARDIN	23.000	40.000	2.184	3.799
4	AĞRI	22.000	9.000	2.089	0.855
66	YOZGAT	22.000	5.000	2.089	0.475
44	MALATYA	21.000	6.000	1.994	0.570
63	ŞANLIURFA	20.000	18.000	1.899	1.709
25	ERZURUM	20.000	12.000	1.899	1.140
1	ADANA	18.000	4.000	1.709	0.380
59	TEKİRDAĞ	17.000	4.000	1.614	0.380
39	KIRKLARELİ	17.000	0.000	1.614	0.000
80	OSMANİYE	16.000	2.000	1.519	0.190
5	AMASYA	16.000	1.000	1.519	0.095
24	ERZİNCAN	16.000	14.000	1.519	1.330
51	NİĞDE	15.000	2.000	1.425	0.190
27	GAZİANTEP	15.000	20.000	1.425	1.899
52	ORDU	15.000	2.000	1.425	0.190
41	KOCAELİ	13.000	2.000	1.235	0.190
73	ŞIRNAK	13.000	39.000	1.235	3.704
10	BALIKESİR	13.000	6.000	1.235	0.570
46	KAHRAMANMARAŞ	13.000	12.000	1.235	1.140
55	SAMSUN	13.000	8.000	1.235	0.760
9	AYDIN	13.000	0.000	1.235	0.000
43	KÜTAHYA	12.000	4.000	1.140	0.380
26	ESKİŞEHİR	12.000	4.000	1.140	0.380
18	ÇANKIRI	11.000	3.000	1.045	0.285
68	AKSARAY	11.000	3.000	1.045	0.285
14	BOLU	11.000	7.000	1.045	0.665
3	AFYONKARAHİSAR	11.000	5.000	1.045	0.475
79	KİLİS	11.000	0.000	1.045	0.000
17	ÇANAKKALE	10.000	4.000	0.950	0.380
70	KARAMAN	10.000	0.000	0.950	0.000
12	BİNGÖL	10.000	35.000	0.950	3.324
21	D.BAKIR	10.000	80.000	0.950	7.597
32	İSPARTA	9.000	2.000	0.855	0.190
71	KIRIKKALE	9.000	3.000	0.855	0.285
15	BURDUR	9.000	2.000	0.855	0.190
13	BİTLİS	9.000	28.000	0.855	2.659
50	NEVŞEHİR	8.000	4.000	0.760	0.380
40	KIRŞEHİR	8.000	4.000	0.760	0.380
64	UŞAK	8.000	2.000	0.760	0.190
7	ANTALYA	7.000	15.000	0.665	1.425
36	KARS	7.000	6.000	0.665	0.570
62	TUNCELİ	7.000	6.000	0.665	0.570
33	MERSİN	7.000	12.000	0.665	1.140
69	BAYBURT	7.000	3.000	0.665	0.285
11	BİLECİK	6.000	4.000	0.570	0.380
28	GİRESUN	6.000	4.000	0.570	0.380
57	SİNOP	6.000	0.000	0.570	0.000
20	DENİZLİ	6.000	10.000	0.570	0.950
78	KARABÜK	6.000	4.000	0.570	0.380
54	SAKARYA	6.000	4.000	0.570	0.380
76	İĞDIR	5.000	2.000	0.475	0.190
48	MUĞLA	5.000	6.000	0.475	0.570
75	ARDAHAN	5.000	1.000	0.475	0.095
45	MANİSA	5.000	20.000	0.475	1.899
29	GÜMÜŞHANE	5.000	3.000	0.475	0.285
53	RİZE	5.000	3.000	0.475	0.285
67	ZONGULDAK	4.000	4.000	0.380	0.380
61	TRABZON	4.000	4.000	0.380	0.380
42	KONYA	4.000	36.000	0.380	3.419

74	BARTIN	4.000	2.000	0.380	0.190
6	ANKARA	4.000	28.000	0.380	2.659
8	ARTVİN	4.000	2.000	0.380	0.190
19	ÇORUM	4.000	14.000	0.380	1.330
77	YALOVA	3.000	1.000	0.285	0.095
81	DÜZCE	3.000	3.000	0.285	0.285
37	KASTAMONU	2.000	10.000	0.190	0.950
16	BURSA	2.000	12.000	0.190	1.140
35	İZMİR	0.000	15.000	0.000	1.425
30	HAKKARİ	0.000	26.000	0.000	2.469
22	EDİRNE	0.000	18.000	0.000	1.709
38	KAYSERİ	0.000	24.000	0.000	2.279
34	İSTANBUL	0.000	27.000	0.000	2.564
60	TOKAT	0.000	55.000	0.000	5.223
31	HATAY	0.000	24.000	0.000	2.279

DESCRIPTIVE STATISTICS

	1	2	3	4	
	OutDegree	InDegree	NrmOutDeg	NrmInDeg	
1	Mean	10.728	10.728	1.019	1.019
2	Std Dev	8.109	13.536	0.770	1.285
3	Sum	869.000	869.000	82.526	82.526
4	Variance	65.753	183.210	0.593	1.652
5	SSQ	14649.000	24163.000	132.115	217.919
6	MCSSQ	5326.025	14840.024	48.034	133.838
7	Euc Norm	121.033	155.445	11.494	14.762
8	Minimum	0.000	0.000	0.000	0.000
9	Maximum	39.000	80.000	3.704	7.597

Network Centralization (Outdegree) = 2.752%
 Network Centralization (Indegree) = 6.744%

Note: For valued data, the normalized centrality may be larger than 100.
 Also, the centralization statistic is divided by the maximum value in the input dataset.

Actor-by-centrality matrix saved as dataset FreemanDegree

 Running time: 00:00:01
 Output generated: 19 Tem 24 14:12:25
 Copyright (c) 1999-2005 Analytic Technologies

13.2. Ek-2 Yakınlık Merkeziliği

CLOSENESS CENTRALITY					

Input dataset:		C:\Users\LENOVO\Desktop\Ölçümler\ver.3			
5	AMASYA	4108.000	912.000	1.947	8.772
28	GİRESUN	4109.000	902.000	1.947	8.869
68	AKSARAY	4114.000	928.000	1.945	8.621
52	ORDU	4115.000	916.000	1.944	8.734
74	BARTIN	4116.000	981.000	1.944	8.155
43	KÜTAHYA	4118.000	973.000	1.943	8.222
3	AFYONKARAHİSAR	4120.000	978.000	1.942	8.180
41	KOCAELİ	4128.000	1002.000	1.938	7.984
61	TRABZON	4130.000	956.000	1.937	8.368
51	NIĞDE	4132.000	943.000	1.936	8.484
29	GÜMÜŞHANE	4133.000	950.000	1.936	8.421
64	UŞAK	4145.000	1033.000	1.930	7.744
32	ISPARTA	4149.000	1042.000	1.928	7.678
15	BURDUR	4149.000	1040.000	1.928	7.692
53	RİZE	4155.000	993.000	1.925	8.056
69	BAYBURT	4156.000	985.000	1.925	8.122
77	YALOVA	4158.000	1067.000	1.924	7.498
8	ARTVIN	4183.000	1042.000	1.913	7.678
75	ARDAHAN	4213.000	1090.000	1.899	7.339
56	SIĞIRCI	6400.000	6002.000	1.250	1.333
72	BATMAN	6480.000	5765.000	1.235	1.388
39	KIRKLARELİ	6480.000	5852.000	1.235	1.367
9	AYDIN	6480.000	5848.000	1.235	1.368
57	SİNOP	6480.000	6161.000	1.235	1.298
70	KARAMAN	6480.000	6161.000	1.235	1.298
79	KİLİS	6480.000	5932.000	1.235	1.349

Statistics

	1	2	3	4	
	inFarness	outFarness	inCloseness	outCloseness	
1	Mean	3981.136	3981.136	2.094	4.154
2	Std Dev	878.078	2478.918	0.415	3.484
3	Sum	322472.000	322472.000	169.622	336.434
4	Variance	771021.188	6145036.000	0.172	12.139
5	SSQ	1346257536.000	1781552768.000	369.132	2380.665
6	MCSSQ	62452716.000	497747904.000	13.927	983.280
7	Euc Norm	36691.383	42208.445	19.213	48.792
8	Minimum	2283.000	845.000	1.235	1.235
9	Maximum	6480.000	6480.000	3.504	9.467

Network centralization not computed for unconnected graphs
Output actor-by-centrality measure matrix saved as dataset C:\Users\LENOVO\Desktop\Ölçümler\Closeness

-----
Running time: 00:00:01
Output generated: 19 Tem 24 14:29:12
Copyright (c) 1999-2005 Analytic Technologies

13.3. Ek-3 Arasındaki Merkeziliği

```

FREEMAN BETWEENNESS CENTRALITY
-----
Input dataset:                C:\Users\LENOVO\Desktop\ölçümler\ver.3

Important note: this routine binarizes but does NOT symmetrize.

Un-normalized centralization: 81122.575

      1          2
      Betweenness nBetweenness
-----
66      YOZGAT      1129.810      17.877
18      ÇANKIRI     1048.562      16.591
71      KIRIKKALE   1033.429      16.352
14      BOLU        1012.798      16.025
58      SİVAS       988.893      15.647
28      GİRESUN     438.271      6.935
26      ESKİŞEHİR   425.768      6.737
24      ERZİNCAN    361.136      5.714
3 AFYONKARAHİSAR   290.643      4.599
25      ERZURUM     288.671      4.568
61      TRABZON     257.567      4.075
54      SAKARYA     256.300      4.055
43      KÜTAHYA     185.184      2.930
44      MALATYA     174.805      2.766
50      NEVŞEHİR    174.486      2.761
11      BİLEÇİK     174.061      2.754
53      RİZE        161.486      2.555
40      KIRŞEHİR    160.019      2.532
10      BALIKESİR   135.690      2.147
41      KOCAELİ     123.250      1.950
51      NIĞDE       122.145      1.933
78      KARABÜK     111.954      1.771
46      KAHRAMANMARAŞ 98.358      1.556
4      AĞRI         94.600      1.497
21      D.BAKIR     90.358      1.430
8      ARTVİN       80.000      1.266
17      ÇANAKKALE   79.750      1.262
16      BURSA       74.852      1.184
1      ADANA        70.417      1.114
47      MARDİN      66.483      1.052
36      KARS        49.833      0.789
2      ADIYAMAN     49.467      0.783
27      GAZİANTEP   47.417      0.750
19      ÇORUM       46.517      0.736
68      AKSARAY     41.493      0.657
29      GÜMÜŞHANE   38.579      0.610
65      VAN         38.267      0.605
49      MUŞ         30.352      0.480
15      BURDUR      28.621      0.453
73      ŞIRNAK      27.083      0.429
7      ANTALYA      23.555      0.373
67      ZONGULDAK   22.546      0.357
20      DENİZLİ     22.131      0.350
33      MERSİN      22.000      0.348
63      ŞANLIURFA   20.875      0.330
55      SAMSUN      20.833      0.330
69      BAYBURT     18.564      0.294
52      ORDU        18.500      0.293
45      MANİSA      13.810      0.219
32      İSPARTA     13.236      0.209
12      BİNGÖL      12.664      0.200
42      KONYA       11.083      0.175
6      ANKARA       10.667      0.169
59      TEKİRDAĞ    9.750      0.154
48      MUĞLA       8.667      0.137
81      DÜZCE       7.831      0.124
37      KASTAMONU   5.667      0.090
80      OSMANİYE    4.958      0.078
23      ELAZIĞ      4.312      0.068
64      UŞAK        3.579      0.057
13      BİTLİS      3.250      0.051
5      AMASYA       2.233      0.035

```

56	SIİRT	1.500	0.024
74	BARTIN	1.417	0.022
75	ARDAHAN	1.000	0.016
62	TUNCELİ	0.000	0.000
22	EDİRNE	0.000	0.000
39	KIRKLARELİ	0.000	0.000
30	HAKKARİ	0.000	0.000
70	KARAMAN	0.000	0.000
57	SİNOP	0.000	0.000
72	BATMAN	0.000	0.000
9	AYDIN	0.000	0.000
34	İSTANBUL	0.000	0.000
35	İZMİR	0.000	0.000
76	İĞDIR	0.000	0.000
77	YALOVA	0.000	0.000
38	KAYSERİ	0.000	0.000
79	KİLİS	0.000	0.000
60	TOKAT	0.000	0.000
31	HATAY	0.000	0.000

DESCRIPTIVE STATISTICS FOR EACH MEASURE

		1	2
		Betweenness	nBetweenness
1	Mean	128.296	2.030
2	Std Dev	254.151	4.021
3	Sum	10392.000	164.430
4	Variance	64592.613	16.171
5	SSQ	6565257.000	1643.681
6	MCSSQ	5232002.000	1309.887
7	Euc Norm	2562.276	40.542
8	Minimum	0.000	0.000
9	Maximum	1129.810	17.877

Network Centralization Index = 16.04%

Output actor-by-centrality measure matrix saved as dataset FreemanBetweenness

-----
Running time: 00:00:01
Output generated: 19 Tem 24 15:10:01
Copyright (c) 1999-2005 Analytic Technologies